בעזהשי"ת

קונטרס

אויך זיך, אויך יענעם.

ווי עס ווערט ערקלערט די וויכטיגקייט אז א מענטש זאל 'זיך' ליב האבן און דן זיין לכף זכות, אזוי אויך 'יענעם' ליב האבן און דן זיין לכף זכות, און אז עס וועט ווערן שלום צווישן אידן וועט מען זוכה זיין צו די גאולה שלימה במהרה.

פארגעלערנט דורך

כבוד קדושת הרב הצדיק מוהרא"ש זי"ע

ליל עשרה בטבת, הילולת מוהרנ"ת תשע"ג

געבויעט אויף די ווערטער פון הייליגן רבי'ן, אדונינו מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

און אויף די ווערטער פון זיין תלמיד, מורינו הגאון הקדוש

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

און עס איז צוזאמגעפלאכטן מיט פסוקים פון תורה, נביאים, כתובים, און מאמרים פון אונזערע הייליגע חכמים פון גמרא און מדרשים און הייליגן זוהר.

עס איז געברענגט געווארן צום דרוק
דורך חסידי ברסלב - נוא יארק יצ"ו

היכל הקודש ברסלב
Heichal Hakodesh Breslev
181 Huschke Road
Liberty NY 12747

היכל הקודש וויליאמסבורג
Heichal Hakodesh
Williamsburg
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
1-718-384-1652

היכל הקודש בארא פארק
Heichal Hakodesh
Boro Park
1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
1-718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
1-845-467-5299

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
1-845-243-0563

היכל הקודש ברסלב בלומינג גראוו
Heichal Hakodesh
Blooming Grove
24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
1-845-238-0804

היכל הקודש מאנסי
Heichal Hakodesh
Monsey
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
1-347-733-7551

נדפס ע"י קרן הדפסה היכל הקודש
181 Huschke Rd. Liberty, NY 12747
718-387-2691

www.BreslevCenter.com
צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

קול ברסלב
212-444-9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב
212-444-9169

אויף זיך, אויף יֶענֶעם.

א.

גֶעלוֹיבְּט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז מִיר זֶענֶען זוֹכֶה זִיךְ צַאם צוּקוּמֶען בַּיי דִי יָארְצַייט אוּן הִילוּלָא פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּי נָתָן זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, אוּן בָּרוּךְ הַשֵּׁם אַזוֹי וִוי מֶען קוּמְט זִיךְ צַאם דָא, קוּמְט מֶען זִיךְ שׁוֹין הַיינְט צוּטָאגְס צַאם אִין נָאךְ צֶענְדְלִיגֶער פְּלֶעצֶער דָאהִי אִין אַמֶערִיקֶע אַלֵיין, לְכָבוֹד דֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּי נָתָן׳ס יָארְצַייט, בִּפְרַט רֹאשׁ הַשָּׁנָה אִין אוּמַאן בַּיים הֵיילִיגְן רֶבִּינְ׳ס צִיוֹן קֶען מֶען זֶעהְן וִויפִּיל מֶענְטְשְׁן קוּמֶען צוּ פָארְן פוּן אַמֶערִיקֶע, וָואס דָאס אַלֶעס אִיז אַדַאנְק דִי הָארָאוַואנְיֶע פוּן יָארְן לַאנְג הַפָּצָה, וַוייל

דָאהִי הָאט מֶען בִּכְלַל נִישְׁט גֶעוואוּסְט פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּין, בָּרוּךְ הַשֵּׁם מִיר הָאבְּן שׁוֹין אוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְט דְרַיי דוֹרוֹת מַדְפִּיסִים אוּן מְפִיצִים, אוּן מֶען זֶעהְט בָּרוּךְ הַשֵּׁם וָואס עֶס וֶוערְט פוּן דֶעם וָואס דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי נָתָן הָאט גֶעבֶּעטְן בַּיי זַיין צַוָואָה: עֶנְקֶער אַרְבֶּעט זָאל זַיין, 'יָפוּצוּ מַעַיְינוֹתֶיךָ חוּצָה' - מֶען זָאל צוּשְׁפְּרֵייטְן אוּן פַארְפְלֵייצְן דֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּינְ'ס סְפָרִים אוּן לִימוּדִים פַאר יֶעדְן אֵיינֶעם.

אוּן מֶען דַארְף וִויסְן אַז נָאר דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי נָתָן אִיז דֶערְגַאנְגֶען אוּן גֶעוואוּסְט וֶוער דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי אִיז אוּן וָואס עֶר ווִיל, אַזוֹי ווִי דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי אַלֵיין הָאט זִיךְ אַמָאל אוֹיסְגֶעדְרוּקְט: נָאר רֶבִּי נָתָן וֵוייסְט פוּן מִיר, אוּן נַפְתָּלִי אַבִּיסְל. אוֹיךְ הָאט דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי גֶעזָאגְט (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן סִימָן שע): וֶוען נִישְׁט רֶבִּי נָתָן וָואלְט נִישְׁט גֶעבְּלִיבְּן קַיין אֵיין בְּלֶעטְל שֵׁמוֹת פוּן מַיינֶע תּוֹרוֹת. וַוייל רֶבִּי נָתָן אִיז גֶעוֶוען דֶער וָואס הָאט אָפְּגֶעשְׁרִיבְּן אַלֶע תּוֹרוֹת אוּן אַלֶעס וָואס מִיר הָאבְּן הַיינְט פוּנֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּין, כָאטְשִׁיג עֶר אִיז אִינְגַאנְצְן מְקוּרָב גֶעוֶוען בַּיים הֵיילִיגְן רֶבִּין בְּלוֹיז אַכְט אוּן אַ הַאלְבּ יָאר, [פוּן פַאר רֹאשׁ הַשָּׁנָה תקס"ג בִּיז

נָאךְ רֹאשׁ הַשָּׁנָה תקע"א,] אוּן יֶעדֶע מָאל עֶקְסְטֶער הָאט עֶר גֶעהַאט אַזוֹיפִיל מְנִיעוֹת אוּן צָרוֹת צוּ קוּמֶען צוּם הֵיילִיגְן רֶבִּין, דָאךְ הָאט עֶר זִיךְ בַּאפְלֵייסְט מֶער פוּן אַלֶע תַּלְמִידִים אוּן בַּאוִויזְן אַזוֹיפִיל אָפְּצוּשְׁרַייבְּן.

וֶוען אִיךְ בִּין גֶעוֶוען אַ יוּנְגֶער בָּחוּר הָאבּ אִיךְ אַמָאל גֶעהֶערְט וִוי דֶער וואוֹידִיסְלָאוֶוער רָב זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ הָאט אָנְגֶעשְׁרִיגְן אֵיינֶעם וָואס הָאט גֶערֶעדְט אוֹיף רֶבִּי נָתָן, מִיט דֶעם לָשׁוֹן: אִיר וַואגְט זִיךְ צוּ רֶעדְן אוֹיף רֶבִּי נָתָן? אִיר וֵוייסְט וֶוער רֶבִּי נָתָן אִיז גֶעוֶוען?! רֶבִּי נָתָן וָואלְט גֶעקֶענְט זַיין דִי גְרֶעסְטֶע רֶבִּי אִין פּוֹלִין! פוּנְדֶעסְטְוֶועגְן הָאט עֶר אַלֶעס אַוֶועק גֶעוָוארְפְן אוּן זִיךְ אִינְגַאנְצְן מַכְנִיעַ גֶעוֶוען צוּ זַיין רֶבִּין, וָואס דָאס אִיז דָאךְ דִי גְרֶעסְטֶע חִידוּשׁ! בִּכְלַל הָאט אִיר דֶען הַשָּׂגָה וֶוער בְּרֶסְלְבֶער חֲסִידִים זֶענֶען? אִיךְ בִּין אַ פּוֹילִישֶׁער אִיד - שְׁרֵייט עֶר וַוייטֶער - אוּן אִיךְ הָאבּ גֶעלֶערְנְט בַּיי רֶבִּי מֵאִיר שַׁפִּירָא זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה אִין יְשִׁיבַת חַכְמֵי לוּבְּלִין, אִיךְ הָאבּ גֶעזֶעהְן אוּן גֶעקֶענְט בְּרֶסְלְבֶע חֲסִידִים, זֵיי זֶענֶען גְרוֹיסֶע עוֹבְדֵי הַשֵּׁם! (וִוי בַּאוואוּסְט אִיז דָארְט גֶעוֶוען דֶער קִיבּוּץ רֹאשׁ הַשָּׁנָה פַּאר בְּרֶסְלְבֶר חֲסִידִים

פון גאַנץ פּוילין, נאָכדעם וואָס עס איז אויפגעשטאַנען די קאַמעניסטן ימח שמם, און מען האָט נישט געקענט זיין אין אומאַן, עטליכע יאָר האָט דער גרויסער גאון רבי מאיר אויך מיט געדאַווענט מיט די ברסלבר קיבוץ).

דאָס איז מיר געווען אַ שטאַרקע חיזוק אין די ערשטע יאָרן פון מיין התקרבות, [כאָטשיג עס האָט מיר נישט אויסגעפעלט קיין חיזוק אויף צו זיין מקורב צום הייליגן רבין, אָבער דאָך] אַז מען הערט אַן עלטערער רב וואָס איז געווען זייער אַ מיושב׳דיגער מענטש רעדט אַזוי שטאַרק די שבח פונעם הייליגן רבי נתן.

ווען מען האָט אַמאָל געברענגט פאַרן הייליגן צמח צדק פון ליובאַוויטש זכותו יגן עלינו, איין באַנד ליקוטי הלכות פונעם הייליגן רבי נתן, האָט ער אַסאַך אַריינגעקוקט אין דעם, און ער האָט געהאַט מורא׳דיגע התפּעלות דערפון, און ער האָט זיך אָנגערופן: **אָב אֶחָד לְכֻלָּנוּ** - מיר האָבן אַלע איין טאַטע!

עס האָבן דאָס דעמאָלס געהערט אַ גאַנצע גרופּע פון גרויסע תלמידים פונעם צמח צדק זכותו יגן עלינו, וואָס

זיי זענען געווען 'חוזרים' [=געקענט גוט איבער'חזר'ן די לאנגע מאמרים פון זייער רבי], דעריבער נאכדעם וואס ער איז אוועק פון דער וועלט, זענען זיי אוועקגעפארן קיין אומאן און מקורב געווארן צום הייליגן רבין [איינער פון זיי איז געווען רבי ברוך אפרים זכרונו לברכה, וואס ער האט געמאכט דעם ספר 'באבי הנחל' א פירוש אויפן ליקוטי מוהר"ן].

דער הייליגער רבי נתן האט געהאט א גרויסן תלמיד: רבי נתן בן רבי יהודה זצ"ל פון טבריה, דרוקט ער זיך אויס אין איינע פון זיינע בריוון אינעם ספר נתיב צדיק מיט דעם לשון: ווען איך לערן ליקוטי הלכות, וואונדער איך זיך אויב דאס האט געקענט שרייבן א ילוד אשה - א מענטש וואס איז געבוירן געווארן דא אויף דער וועלט, ווייל מיר דאכט זיך אז א מלאך האט דאס געשריבן.

וואס איז אייגענטליך געווען דאס גרויסקייט פון הייליגן רבי נתן? נאר רבי נתן האט פארשטאנען אז דעם הייליגן רבינ'ס זאך איז נישט נאר פאר דרי מעלה - מענטשן וואס פליען אין הימל, קריכן אין הויכע

מַדְרֵיגוֹת. נָאר דֶעם רֶבִּינְ׳ס זַאךְ אִיז פַאר נִידֶערִיגֶע און צוּפַאלֶענֶע און צוּבְּרָאכֶענֶע מֶענְטְשְׁן, פַארְקֶערְט גָאר, וָואס מֶער אַ מֶענְטְשׁ אִיז נִידֶערִיג און צוּבְּרָאכְן און צוּפַאלְן, פַאר אִים דַיְיקָא אִיז גֶעמַאכְט דֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּינְ׳ס זַאךְ.

און וֶועגְן דֶעם הָאט דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי נָתָן אַוֶועקְגֶעשְׁטֶעלְט אַזֶעלֶעכֶע הֵיילִיגֶע סְפָרִים מִיט אַזֶעלֶעכֶע טֵייעֶרֶע דִיבּוּרִים, וָואס לֶעבְּט אוֹיף, מַאכְט פְרֵיילֶעךְ און שְׁטַארְקְט יֶעדְן אֵיינְצִיגְן מֶענְטְשׁ, און יֶעדֶעס וָוארְט פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּי נָתָן אִיז מְחַיֶה דִי גַאנְצֶע וֶועלְט, אַזוֹי וִוי מֶען זֶעהְט אַז רֶבִּי נָתָן זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה הָאט אָפְּגֶעשְׁרִיבְּן אַפָּאר בְּלֶעטֶער אִין חַיֵּי מוֹהֲרַ״ן (סִימָן תג-תו), וֶועגְן דָאס גְרוֹיסְקֵייט און וִויכְטִיקֵייט פוּן זַיין בַּיים הֵיילִיגְן רֶבִּין רֹאשׁ הַשָּׁנָה, און פוּן דִי קַבָּלָה פָארְן טוֹיזֶענְטֶער אִידְן קַיין אוּמַאן אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה מִיט אַזַא מְסִירוּת נֶפֶשׁ, זֶעהְט מֶען אַז עֶפֶּעס טוּט זִיךְ דָא.

דֶערְפַאר דַארְף מֶען לֶערְנֶען דֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּינְ׳ס סְפָרִים וֶועט מֶען זֶעהְן דִי לֶעכְטִיקֵייט וָואס אִיז דָא דֶערִין, בִּפְרַט

אַז דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי נָתָן הָאט אוּנְז אִיבֶּערְגֶעלָאזְט אַזַא יְרוּשָׁה דִי אַלֶע בֶּענְדֶער לִיקוּטֵי הֲלָכוֹת, וָואס וֶוער עֶס לֶערְנְט עֶס, דַארְף שׁוֹין קֵיינֶעם נִישְׁט הָאבְּן, אוּן עֶר וֶועט וִויסְן וָואס דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי וִויל. נָאר דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט אוֹיף זַיין סֵפֶר לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ״ן: דִי דֶעקְל פוּנֶעם סֵפֶר וֶועט זַיין אַ מְנִיעָה. דָאס הֵייסְט אוֹיפְצוּמַאכְן דֶעם סֵפֶר וֶועט זַיין דִי שְׁוֶוערִיקֵייט, אָבֶּער אֵיינְמָאל אַז אַ מֶענְטְשׁ מַאכְט דָאס אוֹיף, לֶערְנְט עֶר שׁוֹין, וַוייל אַזוֹי אִיז בַּיי יֶעדֶע זַאךְ אַז מֶען הֵייבְּט אָן קוּמְט מֶען אָן בַּיים סוֹף.

ב.

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי נָתָן רֶעדְט אַרוּם אִין דִי עֶרְשְׁטֶע הֲלָכָה (לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת, הַשְׁכָּמַת הַבּוֹקֶר הֲלָכָה א, מְיוּסָד עַל הַתּוֹרָה שֶׁל ׳אַזַמְרָה׳, לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ״ן חֵלֶק א, סִימָן רפ״ב): דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן דַן זַיין יֶעדְן אִיד **לְכַף זְכוּת**, וָואס דוּרְךְ דֶעם קֶען מֶען צוּרִיק בְּרֶענְגְן דִי גַאנְצֶע וֶועלְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן בְּרֶענְגְן דִי גְאוּלָה, אָבֶּער דִי עֶרְשְׁטֶע זַאךְ דַארְף מֶען זִיךְ אַלֵיין דַן זַיין **לְכַף זְכוּת**, וַוייל דִי אַלֶע וָואס קְרִיטִיקִירְן יֶענֶעם, זֶענֶען אַלֵיין פַארְבִּיטֶערְטֶע מֶענְטְשְׁן, אוּן קֶענֶען

נֶעבֶּעךְ זִיךְ אַלֵיין אוֹיף נִישְׁט דַן זַיין לְכַף זְכוּת אוּן טְרֶעפְן עֶפֶּעס אַ גוּטֶע נְקוּדָה, מְמֵילָא אִיז מֶען בַּיי זִיךְ אַרָאפּ גֶעקְלַאפְּט אוּן אָפְּגֶעפְרֶעגְט, אוּן מֶען גְלֵייבְּט נִישְׁט אִין זִיךְ, מֶען הָאט נִישְׁט קַיין 'סֶעלְף קַאנְפִידֶענְץ', אִיז עֶר יֶענֶעם אַוַודַאי נִישְׁט דַן לְכַף זְכוּת, אָבֶער אַז אַ מֶענְטְשׁ הֵייבְּט זִיךְ אָן דַן זַיין לְכַף זְכוּת: עֶס אִיז נָאכְנִישְׁט עֶק וֶועלְט, עֶס אִיז נִישְׁט אַזוֹי וִוי אִיךְ הָאבּ גֶעמֵיינְט, אִיךְ בִּין נָאךְ נִישְׁט דֶער עֶרְגְסְטֶער, אִיךְ הָאבּ נָאךְ דָאךְ אַסַאךְ גוּטְס אִין מִיר! דָאס הֵייבְּט אִים אוּן בּוֹיעֶט אִים אוֹיף, וֶועגְן דֶעם זָאגְן חַזַ"ל (נִדָה, ל ע"ב): אֲפִילוּ דִי גַאנְצֶע וֶועלְט זָאגְט אַז דוּ בִּיסְט אַ צַדִיק, זָאלְסְטוּ זַיין אִין דַיין אוֹיגְן 'אַזוֹי וִוי' אַ רָשָׁע. וַוייל אַ מֶענְטְשׁ טָאר נִישְׁט טְרַאכְטְן בַּיי זִיךְ נָאר אַז עֶר אִיז 'אַזוֹי וִוי' אַ רָשָׁע, אָבֶער נִישְׁט אַ רָשָׁע מַמָשׁ; מֶען טָאר זִיךְ נִישְׁט הַאלְטְן פַאר אַ רָשָׁע, וַוייל מֶען קֶען זִיךְ אַלֵיין אַרָאפְּוַוארְפְן חָלִילָה, אוּן עֶס אִיז נִישְׁט קַיין מִצְוָה זִיךְ אַלֵיין אַרָאפּ צוּ וַוארְפְן!

עֶס שְׁטֵייט אַ לַאו אִין דִי תּוֹרָה (וַיִקְרָא יט יז): **לֹא תִשְׂנָא אֶת אָחִיךָ בִּלְבָבֶךָ** - מֶען טָאר נִישְׁט פַיינְט הָאבְּן אַ צְוֵוייטְן

מענטש אויף קיין שום פאל [און אויב האט מען עפּעס אַ טענה קעגן אַ צווייטן אַז ער טוט אַקעגן שולחן ערוך אָדער אַקעגן די תּורה, דאַרף מען אים דאָס זאָגן אָפען, אַזוי ווי דער פּסוק זאָגט ווייטער (שם): הוֹכֵחַ תּוֹכִיחַ אֶת עֲמִיתֶךָ. אָבער נישט האַלטן ביי זיך, און רחמנא לצלן אויפבויען נאָכדעם אַ קנאה און שנאה, ווייל אַז מען זאָגט עס נישט אַרויס, טראָגט מען זיך נאָכדעם אַרום מיט שנאה, וואָס יעדע רגע וואָס מען האָט פיינט אַ צווייטן, איז מען עובר אויף דעם ביטערן לאו פון 'לֹא תִשְׂנָא אֶת אָחִיךָ בִּלְבָבֶךָ' רחמנא לצלן].

די זעלבע זאַך טאָר אַ מענטש זיך אַליין אויך נישט פיינט האָבן און אַראָפּקלאַפּן, נאָר שטענדיג זיך אויפלעבן און זיך מחזק זיין מיט יעדע ביסל גוטס וואָס ער טרעפט ביי זיך, אַזוי אַרום וועט ער אַרויסגיין פון דעם ביטערניש אין וואָס ער ליגט, און ער וועט שוין קענען זעהן און טרעפן ביי אַן אַנדערן אויך דאָס גוטס, און ליב האָבן און זיך אויסקומען מיט יעדן איינעם, וואָס

דורְכְדֶעם וֶועלְן מִיר זוֹכֶה זַיין אוֹיסְגֶעלֵייזְט צוּ וֶוערְן פוּן דֶעם בִּיטֶערְן גָלוּת.

ג.

דֶער לֶעצְטֶער פְרַייטִיג צוּנַאכְטְס (פַּרְשַׁת מִקֵּץ שְׁנַת תר״ה) אַ וָואך פַאר דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי נָתָן אִיז אַוֶועק פוּן דֶער וֶועלְט (עֶרֶב שַׁבָּת פַּרְשַׁת וַיִּגַּשׁ), הָאט עֶר אַרוּם גֶערֶעדְט פוּן דִי 'מְנוֹרָה' (עַיֵּין לִיקוּטֵי הֲלָכוֹת, רֹאשׁ חוֹדֶשׁ הֲלָכָה ז בְּסוֹפוֹ), וָואס דָאס אִיז גֶעוֶוען צַאמְגֶעשְׁטֶעלְט פוּן נַיין אוּן פֶערְצִיג טֵיילְן [זִיבְּן רֶערְן, צְוֵויי אוּן צְוָואנְצִיג בֶּעכֶערְס, עֶלֶעף קְנֶעפְּלֶעך, נַיין בְּלוּמֶען], פוּנְדֶעסְטְוֶועגְן אִיז עֶס אָבֶער גֶעוֶוען גֶעמַאכְט פוּן אֵיין שְׁטִיק גָאלְד. דָאס הָאט זִיך מֹשֶׁה רַבֵּינוּ גֶעוואוּנְדֶערְט אוּן עֶס אִיז אִים שְׁוֶוער גֶעוֶוען, וִוי אַזוֹי קְלַאפְּט מֶען אוֹיס נַיין אוּן פֶערְצִיג חֲלָקִים פוּן אֵיין שְׁטִיק גָאלְד? הָאט אִים דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער גֶעזָאגְט: וַוארְף עֶס אַרַיין אִין פַייעֶר אוּן עֶס וֶועט אַרוֹיס קוּמֶען אַ מְנוֹרָה.

אִיז דָאס דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי נָתָן מַסְבִּיר: וָואס אִיז טַאקֶע גֶעוֶוען דִי שְׁוֶועריִקֵייט דֶערְפוּן?! נָאר אִין דִי נֶעמֶען

פון די אַלע צוועלעף שבטים: ראובן שמעון וכו׳, איז דא ניין און פערציג אותיות; און ווי באוואוסט האט יעדער שבט געהאט אן אנדערע קאליר אויף זיין פאן לויט די קאליר פון זיין שטיין אויפן חושן. וועגן דעם שטייט טאקע אין שלחן ערוך (אורח חיים סימן צ, סעיף ד, על פי זהר פקודי רנא ע״א): ווען מען בויעט א בית המדרש זאל מען בויען צוועלעף פענסטערס. וואס דאס איז מרומז אקעגן די צוועלעף נסחאות התפלה וואס איז אקעגן די צוועלעף שבטים (שער הכוונות להאריז״ל, ענין נוסח התפלה).

קומט אויס אז יעדער שבט האט א אנדערע נוסח און א אנדערער טויער, אבער די שלימות איז, אז מען זאל דינען דעם זעלבן בורא כל עולמים, ווייל אלע אידן זאגן דעם זעלבן: שמע ישראל הוי־ה אלקינו הוי־ה אחד. דאס איז געווען די חידוש ביי די מנורה, כאטשיג עס איז געווען פון ניין און פערציג שטיקלעך אקעגן די ניין און פערציג אותיות פון די הייליגע שבטים, דאך איז עס געווען אויסגעקלאפט פון איין שטיק גאלד, צו ווייזן אז כלל ישראל דארפן זיך האלטן צוזאמען.

דָאס מֵיינְט נִישְׁט צוּ זָאגְן אַז יֶעדֶער מוּז הַאלְטְן דִי זֶעלְבֶּע מֵיינוּנְג אוּן דִי זֶעלְבֶּע שִׁיטָה, וַוייל עֶס אִיז נִישְׁט שַׁיָיךְ אַרוֹיף צוּ צְווִינְגֶען אֵיין שֵׂכֶל אוֹיף יֶעדֶעם [אַזוֹי וִוי לְהַבְדִיל דִי קָאמָאנִיסְטְן, וָואס זֵיי זֶענֶען אוֹיךְ צוּפַאלְן נָאךְ זִיבֶּעצִיג יָאר], וַוייל יֶעדֶער מֶענְטְשׁ הָאט זִיךְ זַיין אֵייגֶענֶעם שֵׂכֶל, אוּן עֶר הָאט רֶעכְט צוּ הָאבְּן זַיין שֵׂכֶל, אָבֶער דָאךְ דַארְף מֶען זִיךְ נִישְׁט פַּיינְט הָאבְּן, אַזוֹי וַוייט אַז מֶען זָאל זִיךְ נִישְׁט וֶועלְן מְשַׁדֵךְ זַיין אֵיינֶער מִיטְן אַנְדֶערְן, נָאר וַוייל יֶענֶער הַאלְט נִישְׁט פוּנֶעם זֶעלְבְּן רֶבִּי׳ן פוּן וֶועם עֶר הַאלְט, אוּן אוֹיפְהַאלְטְן דִי קִינְדֶער צוּלִיב דֶעם רַחְמָנָא לִצְלָן רַחְמָנָא לִישֵׁזְבָן.

מֶען דַארְף וִויסְן אַז מִיר זֶענֶען אַלֶע אִין אֵיין גְרוֹיסְן שִׁיף אִינֶעם שְׁטוּרְמִישְׁן יַם, וֵויי אוּן בִּיטֶער אִיז אַז אִינֶעם זֶעלְבְּן שִׁיף שְׁלָאגְט מֶען זִיךְ אַרוּם, וַוייל דִי גוֹיִם הָאבְּן אוּנְז אַלֶע פַּיינְט, אוּן אֲפִילוּ אִין אַמֶערִיקֶע אִיז מֶען אוֹיךְ נִישְׁט פַארְזִיכֶערְט קַיין אֵיין מִינוּט, אוּן זֵיי קוּקְן נִישְׁט וֶועמֶענְס חָסִיד מֶען אִיז, אוּן צוּ וֶועלֶעכְן קְרַייז מֶען גֶעהֶערְט.

איך זאג שטענדיג פאר די פרייע וואס זיי האבן נאר טענות אויף די פרומע וכו׳, אז דער אשמדאי-עמלק האט קודם גענומען די אלע אסעמעלירטע, זיי זענען געווען די ערשטע קרבנות, עס האט נישט געהאלפן אז מען האט געוויזן דעם צלם, זיי האבן געשריגן: דו ביסט א איד! און איר זענט אזוי זיכער מיט זיך, און מיט ענקער גאנצע מדינה?!

עס האט פארציילט א גר וואס פאר פינעף און צוואנציג יאר צוריק האט מען אים ארויסגעלאזט פון אוקריינא און ער איז אנגעקומען אויף ארץ ישראל, האט ער דערציילט: ער קומט פון א דערפל לעבן אומאן, וואס דער גאנצער דארף זענען געווען גרים, און ביי די צווייטע וועלט מלחמה האט מען קודם צאם-גענומען אלע אידן, האט מען אויך געכאפט זיין ווייב - וואס זי איז געווען א אידישע פרוי - און איר געשאסן פאר זיינע אויגן רחמנא לצלן, אבער אים - וויבאלד ער איז געווען פארשריבן אלץ א רוס - האבן זיי געלאזט לעבן, האט ער זיך געבעטן: שיסט מיך אויך! איך בין אויך א ׳איד׳! האט

דער רשע געענטפערט: ניין, דו ביסט א ׳רוס׳ און נישט קיין איד! אזוי איז ער געבליבן לעבן.

פון וואו קומט טאקע די אלע מחלוקת? נאר וויבאלד מענטשן זענען צובראכן און עס איז זיי פינסטער פאר די אויגן, קלאפט מען זיך אן איינער אינעם אנדערן, ווייל אז עס איז פינסטער זעהט מען נישט וואו צו גיין.

אזוי ווי דער הייליגער בארדיטשובער רב ברענגט (קדושת לוי פרשת ויגש, דבור המתחיל והנה), וואס ער האט געהערט פון זיין הייליגן רבי׳ן דער גרויסער מעזריטשער מגיד זכותו יגן עלינו: אזוי ווי אויף דער וועלט איז דא ליכטיקייט און פינסטערניש, די זעלבע זאך איז דא ביי יעדן מענטש אין קאפ פינסטערניש און ליכטיקייט. דאס הייסט, אמאל איז פארן מענטש ליכטיג, און פלוצלינג ווערט אים פינסטער, און ער טראכט ווי אזוי וועט ער אמאל ארויסקריכן פון אזא צרה?! און וואס איז טאקע די עצה ארויסצוגיין פונעם חושך, עס זאל אים ווערן ליכטיג?! אז מען גייט צום צדיק, ער שיינט אריין אינעם

מֶענְטְשׁ שֵׂכֶל, בִּיז עֶר נֶעמְט אִים אַרוֹיס פוּן זַיין פִינְסְטֶערְנִישׁ.

וַוייל דֶער גַאנְצֶער אַרְבֶּעט פוּן אַ צַדִיק אִיז צוּ מַאכְן לִיכְטִיג פַאר מֶענְטְשְׁן, וַוייל אַז עֶס אִיז אִים לִיכְטִיג, פַארְוָואס זָאל עֶר נִישְׁט מַאכְן לֶעכְטִיג פַאר אַנְדֶערֶע מֶענְטְשְׁן אוֹיךְ, וָואס דָאס אִיז דִי גְרֶעסְטֶע צְדָקָה, אַזוֹי וִוי דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א' סִימָן קו): אוֹיפְן פָּסוּק (תְּהִלִּים מא, ב): **אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל דָּל** – ווַאוֹיל אִיז דֶער מֶענְטְשׁ וָואס גֶעט אַריין שֵׂכֶל פַאר אַן אָרִימַאן; וָואס הֵייסְט אַן אָרִימַאן? אֵיינֶער וָואס הָאט נֶעבֶּעךְ נִישְׁט קַיין שֵׂכֶל, עֶר דַארְף אָנְקוּמֶען צוּ יֶענֶעם, אַזוֹי וִוי חֲזַ"ל זָאגְן (נְדָרִים מא, ע"א): **אֵין עָנִי אֶלָּא מִדַעַת**. אוֹיךְ זָאגְן חֲזַ"ל (וַיִּקְרָא רַבָּה א, ו): **דַעַת קָנִיתָ מַה חָסַרְתָּ**. וַוייל אַז אַ מֶענְטְשׁ הָאט שֵׂכֶל פֶעלְט אִים גָארְנִישְׁט, אוּן שֵׂכֶל אִיז אֵיין זַאךְ (דְבָרִים ד, לה): **אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת כִּי הֲוָיָה הוּא הָאֱלֹקִים אֵין עוֹד מִלְבַדוֹ**, עֶס אִיז נָאר דָא דֶער בַּאשֶׁעפֶער, אוּן אוֹיסֶער אִים אִיז גָארְנִישְׁט דָא. אוּן וִוי נָאר אַ מֶענְטְשׁ הָאט אֱמוּנָה הָאט עֶר שׁוֹין אַלֶעס, אוּן עֶס אִיז אִים שׁוֹין לֶעכְטִיג,

מְמֵילָא קְרִיגְט עֶר זִיךְ שׁוֹין נִישְׁט מִיט קֵיינֶעם נִישְׁט, אָבֶּער אַ מֶענְטְשׁ וָואס הָאט נִישְׁט קַיין אֱמוּנָה און עֶר אִיז נִישְׁט צוּגֶעקְלֶעבְּט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אִיז עֶר אַ פָּשׁוּטֶ׳ער חַיָה וָואס זֶעהְט נָאר אוֹיס וִוי אַ מֶענְטְשׁ (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ״ן חֵלֶק ב׳ סִימָן ז).

מֶען זֶעהְט מֶענְטְשְׁן וָואס זֵיי זֶענֶען זֵייעֶר מְדַקְדֵק אוֹיף דִי מִצְווֹת ׳**בֵּין אָדָם לַמָקוֹם**׳, אַלֶע מִצְוֹת וָואס עֶר טוּט פַארְן אֵייבֶּערְשְׁטְן טוּט עֶר מִיט אַלֶע **חוּמְרוֹת** און **הִידוּרִים**, אָבֶּער וֶוען עֶס קוּמְט צוּ דִי מִצְוֹת פוּן ׳**בֵּין אָדָם לַחֲבֵירוֹ**׳ – דִי הֲלָכוֹת וִוי אַזוֹי מֶען דַארְף זִיךְ אוֹיפִירֶען מִיט אַנְדֶערֶע. פִירְט עֶר זִיךְ אוֹיף וִוי אַ פָּשׁוּטֶ׳ער חַיָה רַחְמָנָא לִצְלָן, עֶר כַאפְּט נִישְׁט אַז דָאס אִיז דִי זֶעלְבֶּע מִצְוֹת וָואס דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶעהֵייסְן טוּהְן, פַארְקֶערְט גָאר, דִי מִצְוֹת פוּן **בֵּין אָדָם לַחֲבֵירוֹ** אִיז נָאךְ אַסַאךְ מֶער הַארְבֶּער, וַוייל **בֵּין אָדָם לַמָקוֹם**, אַז אַ מֶענְטְשׁ הָאט זִיךְ פַארְזִינְדִיגְט פַארְן בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים, עֶר הָאט גֶעטוּהְן וָואס מֶען דַארְף נִישְׁט, וֶוען עֶס קוּמְט דֶער הֵיילִיגֶער טָאג **יוֹם כִּיפּוּר**, און עֶר גְלֵייבְּט אַז אִין דֶעם טָאג אִיז דֶער בַּאשֶׁעפֶער מוֹחֵל

פַאר יֶעדְן, דֶעמָאלְס אִיז אִים דֶער בַּאשֶׁעפֶער אַלֶעס מוֹחֵל (רַמְבַּ״ם הִלְכוֹת תְּשׁוּבָה פֶּרֶק א, ג), אָבֶער אַז מֶען טְשֶׁעפֶּעט אַ צְוֵוייטְן אִיד הֶעלְפְט נִישְׁט יוֹם כִּיפּוּר, בִּיז מֶען בֶּעט יֶענֶעם אִיבֶּער, עֶס נוּצְט נִישְׁט גָארְנִישְׁט, דָאס אִיז דִי טָעוּת וָואס מֶענְטְשְׁן הָאבְּן, מֶען כַאפְּט נִישְׁט אַז מֶען אִיז עוֹבֵר אַן עֲבֵירָה וֶוען מֶען רוֹדֶפְ׳ט יֶענֶעם און מֶען אִיז אִים מְצַעֵר רַחְמָנָא לִצְלָן, און מֶען וֶועט בַּאצָאלְן דֶערְפַאר זַייעֶר טַייעֶר דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל אָפְּהִיטְן.

דָאס זָאגְן חֲזַ״ל (תַּעֲנִית כו ע״ב): **לֹא הָיוּ יָמִים טוֹבִים לְיִשְׂרָאֵל כַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב וּכְיוֹם הַכִּפּוּרִים** - עֶס אִיז נָאכְנִישְׁט גֶעוֶוען בַּיי אִידְן אַזֶעלֶעכֶע יָמִים טוֹבִים אַזוֹי וִוי ׳חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב׳ און ׳יוֹם כִּפּוּר׳. וִוי קוּמְט חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב צוּ יוֹם כִּפּוּר אַז עֶס זָאל זַיין דִי זֶעלְבֶּע גְרוֹיס?! נָאר חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב הָאט מֶען מַתִּיר גֶעוֶוען שֵׁבֶט בִּנְיָמִין צוּרִיק אַרַיינְצוּקוּמֶען אִין **כְּלַל יִשְׂרָאֵל**, און זִיךְ מְשַׁדֵךְ זַיין מִיט זֵיי, נָאכְדֶעם וָואס זֵיי זֶענֶען גֶעוֶוען אָפְּגֶעטֵיילְט פַאר אַ לֶענְגֶערֶע צַייט וְכוּ׳ (עַיֵּין שׁוֹפְטִים כא, א), דֶערְפַאר אִיז עֶס אַזוֹי גְרוֹיס וִוי יוֹם כִּפּוּר, וַוייל **יוֹם כִּפּוּר** אִיז טַאקֶע מְכַפֵּר

אויף אַלע עֲבֵירוֹת וָואס אַ מֶענטְשׁ הָאט גֶעטוּהְן **בֵּין אָדָם לַמָּקוֹם**, וַוייל דֶעמָאלְס טוּט אַ מֶענְטְשׁ תְּשׁוּבָה, אָבֶּער נִישְׁט אוֹיף דִי עֲבֵירוֹת פוּן **בֵּין אָדָם לַחֲבֵירוֹ**, וֶועגְן דֶעם **חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב** וֶוען מֶען הָאט תְּשׁוּבָה גֶעטוּהְן אוֹיף דִי עֲבֵירוֹת פוּן **בֵּין אָדָם לַחֲבֵירוֹ**, וַוייל מֶען הָאט דֶעמָאלְס מַתִּיר גֶעוֶוען חֲתוּנָה צוּ הָאבְּן אֵיינֶער מִיטְן אַנְדֶערְן, אוּן מֶען הָאט אוֹיפְגֶעהֶערְט מִיט דִי שִׂנְאָה, אִיז דִי שִׂמְחָה גֶעוֶוען פּוּנְקְט אַזוֹי גְרוֹיס וְוי **יוֹם כִּפּוּר**.

דִי גְמָרָא זָאגְט (יְבָמוֹת יג ע״ב): כָאטְשִׁיג שַׁמַאי אוּן הִלֵל זֶענֶען גֶעוֶוען אַזוֹי שְׁטְרֶענְג אֵיינֶער מִיטְן אַנְדֶערְן אִין הֲלָכָה, אוּן יֶעדֶער אֵיינֶער הָאט גֶעהַאלְטְן לוֹיט זַיין שִׁיטָה, אוּן זִיךְ נִישְׁט גֶעוָואלְט אַוֶועקְרִירְן בְּשׁוּם אוֹפָן, דָאךְ אָבֶּער צְוִוישְׁן זִיךְ הָאט מֶען זִיךְ לִיב גֶעהַאט, אוּן זִיךְ מְשַׁדֵךְ גֶעוֶוען. וַוייל פֶּערְזֶענְלִיךְ הָאט קֵיינֶער נִישְׁט גֶעהַאט אַקֶעגְן דֶעם אַנְדֶערְן.

מִיט דֶעם קֶען מֶען אוֹיךְ פַארְשְׁטֵיין דָאס וָואס חֲזַ״ל זָאגְן (עַיֵין תִּקוּנֵי זֹהַר תִּקוּן כא, דַף נז ע״ב), אַ מוֹרָא׳דִיגֶע לָשׁוֹן: ׳פּוּרִים׳ אִיז נָאךְ אַסַאךְ גְרֶעסֶער וְוי ׳**יוֹם כִּפּוּר**׳ וָואס עֶס

הֵייסְט נָאר ׳יוֹם כְּ׳פּוּרִים – אַ טָאג אַזוֹי וִוי ׳פּוּרִים׳. וַוייל ווִיבַּאלְד דֶער גַאנְצֶער יוֹם טוֹב פּוּרִים אִיז נָאר גֶעשְׁטֶעלְט זִיךְ לִיבּ צוּ הָאבְּן אֵיינֶער מִיטְן אַנְדֶערְן, וַוייל דִי מִצְוָה פוּן פּוּרִים אִיז ׳מִשְׁלוֹחַ מָנוֹת׳ – מֶען שִׁיקְט אֵיינֶער פַּארְן אַנְדֶערְן עֶסְן אוּן גוּטֶע זַאכְן, אוּן מֶען גֶעט פַּאר אַלֶע אָרִימֶעלַייט ׳מַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים׳, אִידְן בַּאהֶעפְטְן זִיךְ אֵיינֶער מִיטְן אַנְדֶערְן אוּן מֶען מַאכְט שָׁלוֹם, וֶוער רֶעדְט נָאךְ וֶוען מֶען טְרִינְקְט זִיךְ אַבִּיסְל אָן, גֵייט מֶען אַרוֹיס פוּן אַלֶע צִמְצוּמִים, אוּן מֶען הֵייבְּט אָן צוּ קִישְׁן יֶענֶעם, וֶועגְן דֶעם אִיז פּוּרִים נָאךְ גְרֶעסֶער פוּן יוֹם כִּפּוּר, וַוייל דֶעמָאלְס אִיז דֶער עִיקָר מִצְוָה: בֵּין אָדָם לַחֲבֵירוֹ, אוּן מֶען אִיז זוֹכֶה דָאס צוּ פַּארֶעכְטְן, וָואס דָאס אִיז דֶער גְרֶעסְטֶע זַאךְ בַּיים אֵייבֶּערְשְׁטְן, כָאטְשִׁיג יוֹם כִּפּוּר אִיז דֶער הֶעכְסְטֶער טָאג פוּן יָאר וַוייל יֶעדֶער אִיד טוּט דֶעמָאלְטְס תְּשׁוּבָה אוּן רֶעדְט זִיךְ אוֹיס דָאס הַארְץ פַּארְן בַּאשֶׁעפֶער, אַז עֶר הָאט אַ גְרוֹיסְן יֵצֶר הָרַע וְכוּ׳, אוּן דֶער בַּאשֶׁעפֶער אִיז אִים דַן לְכַף זְכוּת אוּן עֶר אִיז אִים אַלֶעס מוֹחֵל, אִיז עֶס אָבֶער נָאר ׳בֵּין אָדָם לַמָּקוֹם׳.

ד.

דער הייליגער רבי נתן האט אין זיין לעצטן טאג דא אויף דער וועלט זייער אסאך גערעדט פון יום כיפור, און ווען ער האט זיך געשטעלט דאוונען מנחה, ערב שבת, האט מען געהערט ווי ער דאוונט שמונה עשרה, און ער איז אנגעקומען ביז די ווערטער פון: 'חנון המרבה לסלח' און ער האט דאס איבער געזאגט ביז עס איז ארויס זיין נשמה מיט די ווערטער.

באמת וואלט מען אים נאך געקענט באערדיגן פאר שבת ווייל עס איז נאך געבליבן צוויי שעה ביז לעכט צינדן, און גאנץ ברסלב איז א קליין שטעטעלע און עס איז נישט ווייט ביזן בית החיים, נאר מען האט געהערט אמאל פון רבי נתן "אז איין נאכט וויל ער נאך בלייבן דא אויף די וועלט פאר ער גייט ארויף". האט זיך אזוי געפירט אז מען האט שוין געצינדן לעכט אין שטוב, ווייל ביי רבי נתן פלעגט מען פרי לעכט צינדן.

זעהט מען פון דעם אז דער גאנצע זאך פון הייליגן רבי נתן איז געווען: 'חנון המרבה לסלח', אריינצוברענגן אין דער וועלט: "אז דער בורא כל עולמים איז א 'רחום וחנון', און ער האט רחמנות אויף יעדע איינציגע באשעפעניש".

דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ז): א מנהיג קען זיין נאר דער וואס האט רחמנות אויף א צווייטן, אזוי ווי דער פסוק זאגט (ישעיה מט, י): כי מרחמם ינהגם; דאס הייסט, מען דארף פארשטיין א צווייטן אויך, און אים דן זיין לכף זכות, כאטשיג איך האב געוואלט אז יענער זאל זיך פירן לויט מיין שכל און ווי אזוי איך פארשטיי, אבער וואס ווייסטו וואס אויף יענעם גייט איבער, וועגן דעם זאגט דער הייליגער רבי (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן א): ווער קען מאכן ראש השנה, און דן זיין א צווייטן? דער תנא זאגט דאך (אבות ב, ד): אל תדין חברך עד שתגיע למקומו - זאלסט נישט דן זיין א מענטש, ביז דו וועסט נישט קומען צו זיין פלאץ. אויב אזוי ווי קען א מענטש קומען אויף יענעמס פלאץ?! [מען קען קיינמאל

נִישְׁט וויסְן פוּן וָואס מֶען זֶעהְט אִינְדְרוֹיסְן וָואס עֶס טוּט זִיךְ טַאקֶע בַּיי יֶענֶעם אִין שְׁטוּב רַחְמָנָא לִצְלָן, אַמָאל אִיז נִישְׁט דָא קַיין שָׁלוֹם בַּית דָארְט, אָדֶער עֶס אִיז נִישְׁט דָא קַיין קִינְדֶער, אָדֶער עֶס אִיז דָא קְרַאנְקֶע קִינְדֶער, אָדֶער אִיז נִישְׁט דָא קַיין פַּרְנָסָה וְכוּ׳ דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל אָפְּהִיטְן], אָבֶּער דֶער צַדִיק עֶר וֵוייסְט יָא וָואס טוּט זִיךְ בַּיי יֶענֶעם, מִמֵילָא קֶען עֶר יֶעדְן אֵיינֶעם דַן זַיין לְכַף זְכוּת; הַלְוַואי הַלְוַואי וָואלְטְן מִיר אַרַיינְגֶענוּמֶען אִין זִיךְ דֶעם לִימוּד, אוּן אָנְגֶעפַאנְגְן כָאטְשׁ זִיךְ אַלֵיין דַן צוּ זַיין לְכַף זְכוּת.

אַ עֶרְלִיכֶער אִיד הָאט מִיר אַמָאל נָאכְגֶעזָאגְט פוּן אֵיינֶעם, אַז אֵיינֶער אִיז גֶעקוּמֶען צוּ אִים אוּן גֶעבֶּעטְן: אֶפְשָׁר נֶעמְט אִיר מִיר פַאר אַ תַּלְמִיד? הָאט עֶר גֶעעֶנְטְפֶערְט: גְלֵייבְּט מִיר אַז אִיךְ הָאבּ שׁוֹין אַ גֶעפַּאקְטֶע יְשִׁיבָה פוּן זֶעקְס הוּנְדֶערְט אוּן דְרַייצְן (613) תַּלְמִידִים, אוּן אִיךְ וֶוער מְשׁוּגָע פוּן זֵיי, וִוי קֶען אִיךְ נֶעמֶען נָאךְ אֵיינֶעם? הָאט עֶר זִיךְ זֵייעֶר גֶעוואוּנְדֶערְט וֶוער זֶענֶען דִי תַּלְמִידִים?! הָאט עֶר אִים מַסְבִּיר גֶעוֶוען: אִיךְ הָאבּ צְוֵויי

הוּנְדֶערְט אַכְט אוּן פֶערְצִיג [רַמַ"ח] אֵיבָרִים, אוּן דְרֵיי הוּנְדֶערְט פוּנֶעף אוּן זֶעכְצִיג [שְׁסָ"ה] גִידִים, אוּן מִיט יֶעדְן אֵיבֶר אוּן גִיד דַארְף אִיךְ זִיךְ עֶקְסְטֶער שְׁלָאגְן, זָאל אִיךְ נָאךְ נֶעמֶען נָאךְ אֵיינֶעם?!

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א' סִימָן עט): דֶער סוֹד פַארְוָואס מֶען קֶען זַיין אַזוֹי פְרֵיילִיךְ שַׁבָּת? וַוייל בַּיי שַׁבָּת שְׁטֵייט (שְׁמוֹת טז, כט): **שְׁבוּ אִישׁ תַּחְתָּיו** וְגוֹ', אַ מֶענְטְשׁ זָאל זִיצְן אִינְטֶער זִיךְ, אוּן אַוַודַאי נִישְׁט אַרוֹיסְגֵיין הֶעכֶער פוּן זַיין פְּלַאץ. דָאס הֵייסְט אַמָאל טוּט אַ מֶענְטְשׁ רַחְמָנָא לִצְלָן דִי עֶרְגְסְטֶע זַאכְן פוּן **נִיאוּף** אַזוֹי וִוי 'זִמְרִי', אָבֶער עֶר פַארְפִירְט אַז עֶס קוּמְט אִים שְׂכַר אַזוֹי וִוי 'פִּנְחָס'. אָבֶער שַׁבָּת קֶען אַ מֶענְטְשׁ זוֹכֶה זַיין צוּ זִיצְן אֲפִילוּ נָאךְ נִידְרִיגֶער פוּן וואוּ עֶר אִיז בֶּאֱמֶת, מְמֵילָא לוֹיבְּט עֶר אוּן דַאנְקְט עֶר דֶעם בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים אַז עֶר קֶען זִיךְ דֶערְהַאלְטְן, אַוַודַאי פַאלְט אִים נִישְׁט בַּיי, נָאךְ צוּ גֵיין זִיכְן בַּיי יֶענֶעם פֶעלֶערְס, אוּן וֶוען אַ אִיד נֶעמְט אִין זִיךְ דָאס אַרַיין, אִיז שׁוֹין זַיין גַאנְצֶער לֶעבְּן אַן אַנְדֶער סָארְט לֶעבְּן.

דערפאר דארפן מיר זיך זייער פרייען מיט די ירושה וואס מיר האבן באקומען פון הייליגן רבי נתן, וואס ער האט דאס מקבל געווען פון הייליגן רבין, ווי אזוי אידן דארפן זיך מחיה זיין, און מחזק זיין איינער דעם אנדערן, וואס דאס איז די גרעסטע צדקה, און אמאל נאך מער פון אלע געלטער אין דער וועלט, ווייל ווען א מענטש איז שוין נעבעך אריינגעפאלן אין א דיפרעשא"ן, אין א מורא'דיגע יאוש, דארף ער שוין נישט קיין געלט, און געלט וועט אים שוין נישט העלפן, אבער איין גוטווארט אז מען רעדט מיט אים, קען מען אים ראטעווען, אזוי ווי חז"ל זאגן (כתובות קיא ע"ב): **טוב המלבין שינים לחבירו יותר ממשקהו חלב**, אז מען גיט א שמייכל פאר א צווייטן, אז יענער זאל זעהן דיינע ווייסע ציינער, איז מער ווערד ווי דו גיבסט אים א פיינע גלעזל מילעך. ווייל יעדער מענטש האט זיך זיין צרה און אז מען איז אים מחזק איז דאס די גרעסטע מצוה, און אזוי אויך דארף זיך יעדער מענטש אליין מחזק זיין און נישט זיך צוברעכן חס ושלום.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אַז אִין דֶעם זְכוּת וָואס מִיר וֶועלְן זִיךְ מְחַזֵק זַיין, אוּן מְחַזֵק זַיין אַנְדֶערֶע אִידְן אוֹיךְ, זָאלְן מִיר שׁוֹין זוֹכֶה זַיין צוּ דִי גְאוּלָה שְׁלֵימָה בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן

~ תַּם וְנִשְׁלַם שֶׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם ~

בס"ד
בשורה טובה
ומשמחת!
שוין יעצט
דא צו באקומען
אפגעשיקט יעדע וואך
צו אייער
טיר
אויף די פאסט
די שטארק אויפגעכאפטע
וועכנטליכע קונטרסים
עצתו
אמונה
הערליכע בריוו, שאלות
ותשובות אין אלע אקטועלע
נושאים אין טאג טעגליכן לעבן,
געשריבן דורכ'ן ראש ישיבה
הרה"ג ר'
יואל רוטה
שליט"א
היכל הקודש
רופט אדער טעקסט
קרן הדפסה היכל הקודש
718•387•2691
אדער שיקט א אימעיל צו: subscribe@kerenhadfusa.org
חיזוק אום טיר
goodpointmediainc@gmail.com